

EBPQ – *mbo*

Evidence Based Practice Questionnaire – *mbo*

Vragenlijst voor mbo-opgeleide zorgprofessionals over het gebruik van inzichten uit verschillende kennisbronnen in de dagelijkse zorg

A. Persoon, M. Lovink, H. Vermeulen en A. van Vught
Radboudumc - UKON en Hogeschool van Arnhem en Nijmegen

Toelichting

DE EBPQ –NH is afgeleid van de EBPQ zoals deze door Upton & Upton in 2006 gepubliceerd is. De EBPQ is ontwikkeld en gevalideerd voor verpleegkundigen met het doel om factoren in kaart te kunnen brengen die van invloed zijn op de mate van het implementeren van evidence based practice (EBP). In de vragenlijst wordt EBP gezien als een raamwerk om klinische vraagstukken te kunnen beantwoorden doordat men op de hoogte is van de actuele kennis. Inmiddels is de EBPQ in minstens vijf andere talen verschenen.

Verzorgenden en verpleegkundigen op mbo-niveau hebben een rol in het werken volgens de principes van EBP. Zij hebben de rol van EBP-volger en zijn actief in de eerste en de laatste stappen van de EBP-cyclus, namelijk het reflecteren op de huidige praktijk, het ophalen van praktijkvragen en het toepassen van nieuw bewijs in de praktijk.

Aanpassen van de EBPQ

Voor het vertalen van de Engelstalige EBPQ naar het Nederlands en het vervolgens aanpassen van de vragenlijst voor een andere groep gebruikers (cross-cultural adaptation) werd rekening gehouden met:

- Het aansluiten van de vragen bij de rol van EBP-volger
- Het aansluiten van de vraag op het jargon van de EBP-volger
- Het beoordelen opdat het oorspronkelijk concept overeind blijft staan.

Methode van vertalen en aanpassen EBPQ:

- EBPQ is vertaald door een onafhankelijke onderzoeker. De vertaling is beoordeeld en van feedback voorzien door de projectgroep. Na aanpassing is de vertaling nogmaals aan de projectgroep voorgelegd en op basis van de opmerkingen opnieuw aangepast. Deze versie is vervolgens door twee externe mensen beoordeeld, waarvan bij één persoon Engels de moedertaal is en de ander in Canada woont.
- De projectgroep heeft op basis van deze vertaalde versie een eerste concept voor mbo-opgeleide gemaakt:

Toelichting EBPQ – *mbo*; Radboudumc/UKON en HAN; Persoon, Lovink, Vermeulen en Van Vught, oktober 2017

- De vragen uit de subschaal 'Kennis van en vaardigheden om literatuur te zoeken en beoordelen' pasten niet bij de rol van EBP-volger. Deze subschaal is verwijderd. De subschaal 'Practice' was deels niet passend bij de rol van EBP-volger (vragen over beoordelen van literatuur) en onvolledig (het reflecteren op praktijk). Drie vragen zijn daarom verwijderd en vier vragen zijn toegevoegd. Alle vragen zijn van een 7-puntschaal omgezet naar een 6-puntschaal om respondenten meer tot een keuze te dwingen doordat er geen middelste centrale score meer is.
- Het taalgebruik sloot niet altijd aan en terminologie is gewijzigd (bijvoorbeeld: bewijs uit onderzoek is veranderd in nieuwe inzichten).
- Deze versie is voorgelegd aan en besproken met vijf verzorgenden-IG
- Op basis hiervan zijn de vragen aangepast door de projectgroep

Psychometrische kwaliteit EBPQ-mbo

Een pilot is uitgevoerd onder V&V in negen zorgorganisaties, zowel intramuraal als thuiszorg. Dat is gedaan met een EBPQ-mbo van tien vragen waarin vraag 4 van de huidige versie ontbreekt. De respons was 45%, dat betekent dat 304 van de 674 mensen participeerden.

- De exploratieve factor analyse maakte duidelijk dat de subschaal Practice eigenlijk twee subschalen waren. Inhoudelijk bleek deze helder op te splitsen in een subschaal Reflectie en subschaal Implementatie.
- De interne consistentie zoals onderzocht met de Cronbach's alfa bleek redelijk te zijn: alle drie de subschalen en het totaal waren $> 0,60$.
- De verwachte verschillen in uitkomsten tussen de groepen mbo en hbo-opgeleiden was significant aanwezig ($p < 0,01$) voor de totaal score op de EBPQ en twee subschalen.
- De overeenkomst van scores door een respondent op twee verschillende momenten (na een periode van drie weken, $n=80$) was redelijk tot goed zoals gemeten met de ICC: alle drie de subschalen en de totaal score op de EBPQ $> 0,5$.

Vragen, scores en interpretaties (is aanpassing op Upton & Upton, 2006)

Alle scores van de items lopen van 1 tot 6. De scores op de subschalen worden berekend door het gemiddelde te nemen van de vragen, en lopen dus ook van 1 tot 6.

De subschaal Reflectie: vragen 1 tot en met 4

- Interpretatie: Een hogere score betekent dat iemand meer reflecteert op de kwaliteit van de dagelijkse zorg.

Subschaal Implementatie: vragen 5 tot en met 7

- Interpretatie: Een hogere score betekent dat iemand meer de nieuwe werkwijze implementeert.

Subschaal Houding: vragen 8 tot en met 11

- Interpretatie: een hogere score betekent dat iemand meer positief tegenover EBP staat.

De totaalscore EBPQ wordt berekend door het gemiddelde van de tien vragen te berekenen.

Toelichting EBPQ – mbo; Radboudumc/UKON en HAN; Persoon, Lovink, Vermeulen en Van Vught, oktober 2017